

Tomasz Katafiasz

WSP Slupsk

FORMACJE WOJSKOWE O RODOWODZIE HARCERSKIM W WOJNIE 1920 R.

Polski skauting, przekształcony wkrótce w harcerstwo, od swego zarania - zarówno w sferze programu ideowego, jak i w zewnętrznych formach - nosił wiele cech ruchu paramilitarnego o wybitnie patriotycznym nastawieniu. Jego początki przypadają na lata 1909-1911, a więc na okres ożywienia polskiej myśli niepodległościowej, bezpośrednio poprzedzający wybuch I wojny światowej. Na ziemiach polskich skauting rodził się jakby „na skrzyżowaniu” działających przed 1914 r. organizacji i ruchów patriotycznych, takich jak Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, Towarzystwo „Eleuteria” („Eleusis” – ruch ukierunkowany na dążenie do niepodległości poprzez moralne odrodzenie młodzieży), Towarzystwo im. Tomasza Zana (TTZ), ruch ZET-owy i zarzewiacki a także polowe oddziały ćwiczebne i drużyny strzeleckie tworzone pod auspicjami różnych polskich ugrupowań politycznych, od zwolenników idei socjalistycznych po kręgi narodowodemokratyczne¹. Przywódcy i działacze tych związków, jakkolwiek różnili się co do poglądów ideowych, wyobrażeń o formach i metodach walki z zaborcami, jak i kształtu przyszłego państwa polskiego, realizowali w istocie ten sam cel nadrzędny, streszczający się w hasle „Niepodległość” i często ze sobą współpracowali. Płaszczyzną, która w szczególny sposób zbliżyła przedstawicieli tych środowisk, stał się również ruch skautowy.

Informacje o nowej angielskiej metodzie wychowawczej, opracowanej przez gen. sir Roberta S. Baden-Powella (1857-1941), trafiły na grunt polski za pośrednictwem prasy warszawskiej i lwowskiej w listopadzie 1909 r., a niebawem egzemplarz książki jego autorstwa *Scouting for Boys (Skauting dla chłopców)* dotarł do rąk galicyjskich działaczy